

Maršrutas Nr. 1.

Lietuvos pusėje atvykstant nuo Rusijos Kuršių marių pusės.

Maršruto pradžia nuo Elbingo (lenk. *Elbląg*) arba Fromborko, arba KrynicaMorska – Krasnoflotskoe (rus. *Краснофлотское*) vandens kelių sienos kirtimo postas – Balgos pilis – Brandenburgo pilis - Pokarvis (rus. *Ушаково*) - Pylava (rus. *Балтийск*) - Karaliaučius (rus. *Калининград*) - Terliava (rus. *Гвардейск*) – Labguva (rus. *Полесск*) – Kuršių marios - Rasytė (rus. *Рыбачий*) vandens kelių sienos kirtimo postas – Nida – Juodkrantė – Klaipėda.

Nurodytu maršrutu kelionės pradžia gali būti nuo Klaipėdos iki Lenkijos miestų prie Aistmarių.

Vandens maršrutas skirtas keliauti motorinėmis jachtomis, burinėmis motorinėmis jachtomis. Lietuvos pusėje šį vandens maršrutą galima kombinuoti keliaujant dviračiais, ypač rekomenduojama nuo Nidos iki Juodkrantės arba nuo Juodkrantės iki Nidos, pakeliui aplankant Mirusias kopas Kuršių nerijoje.

Keliaujant jachta Nidoje galima švartuotis Nidos uoste, kur nemokamai galima stovėti iki 4 valandų. Toliau plaukiant link Juodkrantės, matomos Preilos ir Pervalkos gyvenvietės, Pervalkos švyturys. Rekomenduojama sustoti prie Mirusių kopų ties Avilių ragu. Priartėti prie kranto. Čia gylis siekia apie 1,0 m – 1,5 m. Vasaros sezono metu galima maudytis. Taip pat pažymėtu taku galima kopti į kopas, gėrėtis kraštovaizdžiu, panoraminiu vaizdu. Privaloma laikytis kopų lankymo taisyklių. Prie Mirusių kopų gali susitikti keliaujantieji dviračiais ir plaukiantys jachta. Toliau atvykstama į Juodkrantę. Švartuotis rekomenduojama Juodkrantės priplaukoje, kuri yra šiaurinėje gyvenvietės dalyje. Juodkrantės priplaukoje galima stovėti nemokamai. Rekomenduojama aplankyti Raganų kalną. Toliau keliaujama į Klaipėdą, švartuotis galima Danės upės krantinėse, iki tilto. Danės krantinėse nemokamai galima stovėti iki 4 valandų. Ilgesnei trukmei siūloma stovėti Klaipėdos pilies uoste. Paslaugos mokamos.

Maršruto ilgis ir trukmė

Nr.	Maršruto atkarpa	Ilgis km	Pastabos
1.	Fromborkas (Lenkijoje) – Krasnoflotskoje (Karaliaučiaus krašte)	23	Plaukti pagrindiniu farvateriu
1a.	КрынцаМорска (Lenkijoje) – Krasnoflotskoje (Karaliaučiaus krašte)	35	Plaukti pagrindiniu farvateriu
2.	Krasnoflotskoje – Pylava(<i>rus. Балтийск</i>)	17	Plaukti pagrindiniu farvateriu
2a.	Krasnoflotskoje – Balgos pilis	8	Plaukti priekrantės vandens keliais
2a.	Balgos pilis – Pokarvis(<i>rus. Ушаково</i>)	23	Plaukti priekrantės vandens keliais
3a.	Pokarvis(<i>rus. Ушаково</i>) - Karaliaučius	23	Plaukti jūriniu kanalu
3.	Pylava(<i>rus. Балтийск</i>) - Karaliaučius	42	Plaukti jūriniu kanalu
4.	Karaliaučius – Terliava(<i>rus. Гвардейск</i>)	49	Plaukti Naujojo Priegliaus upės farvateriu
5.	Terliava(<i>rus. Гвардейск</i>) - upės Deimos žiotys	37	Plaukti upės Deimos farvateriu
6.	upės Deimos žiotys– Rasytė(<i>rus. Рыбачий</i>)	35	Plaukti pagrindiniu farvateriu
7.	Rasytė (<i>rus. Рыбачий</i>) vandens kelių sienos kirtimo postas – Nida	20	Plaukti pagrindiniu farvateriu
8.	Nida – Juodkrantė	30	Plaukti pagrindiniu farvateriu
9	Juodkrantė - Klaipėda	20	Plaukti pagrindiniu farvateriu
Bendras maršruto ilgis (2013 m.)		273	Nuo Fromborko miesto Lenkijoje
Perspektyvinio maršruto ilgis		268	Nuo Fromborko miesto Lenkijoje

Pagal apgyvendinimo paslaugų, lankytinų įdomių vietovių ir objektų išsidėstymą siūloma tokia maršruto trukmė:

1 maršruto diena: Fromborkas (КрынцаМорска) – Pylava (*rus. Балтийск*)

2 maršruto diena: Pylava (*rus. Балтийск*) – Karaliaučius

3 maršruto diena: Karaliaučius – Terliava (*rus. Гвардейск*)

4 maršruto diena: Terliava (*rus. Гвардейск*) – Labguva (*rus. Полесск*)

5 maršruto diena: Labguva (*rus. Полесск*) – Rasytė (*rus. Рыбачий*)

Lietuvos pusėje:

6 maršruto diena: Rasytė (*rus. Рыбачий*) vandens kelių sienos kirtimo postas – Nida.

7 maršruto diena: Nida – Juodkrantė.

8 maršruto diena: Juodkrantė – Klaipėda.

Cross - Border Water Tourism Route No. 1
 Vandens turizmo maršrutas abipus sienos Nr. 1
 Трансграничный маршрут водного туризма No. 1

- - - - - Water tourism route
 Vandens turizmo maršrutas
 Маршрут водного туризма
- = = = = = State boundary
 Valstybinė siena
 Государственная граница

Scale/ Mastelis/ Масштаб

Author: dr. Eduardas Spiriajevas, Klaipėda University, 2014.

1 pav. Vandens turizmo maršrutas abipus sienos Nr. 1

Vandens kelių valstybinės sienos kirtimo ir laivybos taisyklės

Vandens kelių valstybinės sienos kirtimo taisyklės:

Pasienio ruožas – iki 5 km teritorija, einanti į šalies gilumą nuo valstybinės sienos. Čia galioja Lietuvos Respublikos valstybinės sienos ir jos įstatymo reikalavimai. Pagal Šengeno sutartį, Europos Sąjungos piliečių judėjimas vidaus pasienio ruože nėra ribojamas, tačiau keliaujantieji, kurie turizmo, pramoginiams ir kitais pažintiniais tikslais lankosi pasienio ruože, su savimi turi turėti asmens tapatybės dokumentus. Taip pat asmens tapatybės dokumentus su galiojančia Lietuvos Respublikos ar kitos Šengeno valstybės išduoda viza turi turėti lankytojai iš ne Europos Sąjungos šalių. Plaukiant vandens transporto priemonėmis Kuršių mariomis Lietuvos pusėje (neketinant kirsti valstybinės sienos) draudžiama priplaukti arčiau nei 470 m iki Lietuvos ir Rusijos valstybinės vidaus vandenų sienos.

Vandens pasienio ruožai Kuršių mariose kruopščiai saugomi tiek Lietuvos, tiek Rusijos Karaliaučiaus krašto pareigūnų. Neteisėtas valstybinės sienos kirtimas, taip pat buvimas pasienio ruožuose be asmens dokumentų baudžiamas įstatymų nustatyta tvarka. Pažeidėjai gali būti sulaikomi, kol bus nustatyti jų ir vandens transporto priemonės tapatybės. Keliautojai privalo turėti tvarkingus asmens ir transporto priemonės dokumentus, stebėti pasienio ruože esančius įspėjamuosius ženklus.

Prieš vykstant į kelionę, ir ketinant kirsti Lietuvos ir Rusijos valstybinę vidaus vandenų sieną Kuršių mariose, išplaukiant iš Lietuvos teritorijos ir įplaukiant į Lietuvos teritoriją planuojant kirsti valstybinę sieną Nidos – Rasytės (*rus. Рыбачий*) vidaus vandenų pasienio poste, Lietuvos pusei būtina užpildyti prašymą (Valstybės sienos apsaugos tarnyba - www.pasienis.lt), nurodyti keliaujančiųjų duomenis ir vandens transporto priemonės duomenis, kelionės tikslą, kelionės maršrutą, sienos kirtimo datą, nurodyti atsakingo asmens (kapitono) kontaktinius duomenis. Šį prašymą rekomenduojama užpildyti ir pateikti Valstybinės sienos apsaugos tarnybos Pakrančių apygardos rinktinei likus ne mažiau kaip 10 kalendorinių dienų iki sienos kirtimo. Išduodamas vienkartinis terminuotas leidimas. Likus ne mažiau kaip 3 paroms (72 val.) iki sienos kirtimo datos, Neringos užkardos Nidos posto pareigūnai pradeda tikslinti ir derinti sienos kirtimo procedūrą. Patikra atliekama Nidos uoste. Analogiška situacija galioja ir Rusijos pusėje, norint įplaukti į Lietuvos Kuršių marias. Be Valstybės sienos apsaugos tarnybos išduotų vienkartinį terminuotą buvimo pasienio ruožo vidaus vandenyse leidimų draudžiama plaukti Lietuvos Kuršių marių pasienio ruože.

Rengiantis keliauti pasienio ruožo vidaus vandenimis, būtinai susipažinkite su Pasienio teisinio režimo taisyklėmis ir Vienkartinį terminuotą vykimą į pasienio juostą leidimų bei vienkartinį terminuotą buvimo pasienio ruožo vidaus vandenyse leidimų išdavimo tvarkos taisyklėmis.

Laivybos taisyklės: plaukti rekomenduojama pagrindiniu farvateriu, kuris driekiasi palei Kuršių nerijos pakrantes. Šis vandens kelias yra sužymėtas bojais. Plaukimas vyksta abiem kryptimis. Farvaterio gylyai sužymėti Kuršių marių vandens kelių locijoje. Lociją galima nemokamai atsisiųsti iš Lietuvos vidaus vandens kelių direkcijos internetinio portalo (www.liwa.lt). Kuršių marių locija paruošta lietuvių kalba, turinti tarptautinius sutartinius navigacijos žymėjimus.

Pagrindiniai Lietuvos Kuršių marių vandens kelių farvateriai driekiasi nuo Klaipėdos iki Nidos (iš Šiaurės į Pietus), nuo Nidos iki Atmatos upės žiočių (iš Vakarų į Rytus), ir nuo Preilos švyturio (įstriža linija į Pietryčius iki Atmatos žiočių. Šie vandens keliai ir jų farvateriai sužymėti bojais. Farvaterio gylyai sužymėti Kuršių marių locijoje.

Informacija apie farvaterių bojus, jų numerius bei padėties koordinatas pateikiama Lietuvos vidaus vandens kelių direkcijos internetiniame portale (www.liwa.lt).

Laivyba Kuršių mariomis galima 240-270 dienų per metus.

Plaukimas rytine Kuršių marių pakrante, dėl seklumų ir mažų gylių galimas tik plokščiadugnėmis valtimis, plokščiadugnėmis jachtomis, plokščiadugniais kateriais. Plokščiadugnėmis plaukimo priemonėmis galima atplaukti į Drevernos, privačius Šturmų ir Ventainės mažuosius uostelius.

Kliūtys Lietuvos pusėje.

Vandens maršruto atkarpoje nuo Juodkrantės iki Naglių rago yra seklumos. Rekomenduojama plaukti farvateriu ir stebėti gylius echolotu. Taip pat šioje atkarpoje yra nemažai žvejybos tinklų.

Rytinėje Kuršių marių priekrantėje yra seklumos, nepakankami gylyai. Rekomenduojama vadovautis Kuršių marių locija ir plaukiant gylius stebėti echolotu.

Eismo reguliavimas

Laivybos farvateris driekiasi palei Kuršių nerijos krantus, kaip pažymėta Kuršių marių vandens kelių locijoje. Farvateris sužymėtas raudonos ir žalios spalvos bojais.

Jachtoms ir motorinėms valtims rekomenduojama plaukti kairiaja farvaterio puse. Įplaukimas į Nidą ties raudonu boju Nr. 25, ties kuriuo kursas keičiamas 180° ir plaukiama į Nidos uostą. Įplaukimą į Nidos uostą žymi uosto molai. Įplaukimo koordinatės į Nidos uostą: 55°18,09'N, 21°1'02 E.

Iš Nidos plaukiant į Juodkrantę, rekomenduojama sustoti prie Mirusių kopų (50°30'42"N, 21°7'4 E), plaukiant farvateriu abiejose pusėse yra žvejybos tinklai. Motorinėms jachtoms ir valtims rekomenduojama priplaukti arčiau Avilių rago (50°30'42"N, 21°7'4 E), kur galima vasaros sezono metu įbristi į seklumą ir nužymėtais takais kopti į kopas. Toliau farvateriu plaukti

į Juodkrantę bei sustoti Juodkrantės prieplaukoje (55°32'30"N, 21°7'22"E), įplaukimas į Juodkrantę ties žaliu boju Nr. 6 ir raudonu boju Nr. 11. Plaukiant arčiau Juodkrantės prieplaukos, kursas keičiamas 165° ir plaukiama arčiau raudono bojo Nr. 13.

Nuo Juodkrantės plaukiant link Klaipėdos, ties Kiaulės Nugaros sala yra nemažai povandeninių komunikacijų tinklų (55°39'26"N, 21°7'57"E). Rekomenduojama plaukti tik farvateriu, kaip nurodyta Kuršių marių locijoje.

Klaipėdos uosto akvatorijoje buriuoti draudžiama. Jachtos ir valtys gali plaukti farvateriu ir su įjungtu motoru. Ties II perkėla ir I perkėla uosto farvaterį kerta keleiviniai keltai.

Tarp II perkėlos ir I perkėlos yra Klaipėdos jachtų klubas (55°41'5"N, 21°7'15"E). Atvykus į Klaipėdą plaukti į Danės upės žiotis (55°42'2"N, 21°7'22"E). Švartuoti siūloma dešinėje arba kairėje Danės upės krantinėje. Iki 4 valandų galima nemokamai stovėti. Įrengtos elektros bei vandens padavimo bei nuotekų išsiurbimo stotelės. Kreiptis į pilies uosto budintįjį (www.yacht.lt). Ilgesniam stovėjimui rekomenduojama švartotis Klaipėdos pilies uosto akvatorijoje (55°42'23"N, 21°7'37"E).

Vasaros sezono metu, esant intensyviai abipusiai eismui, patruliuoja vandens kelių policijos kateriai.

Lankytinos vietovės ir objektai pakrantėse

Nidoje: Saulės laikrodis, regykla Parnidžio kopose, Nidos evangelikų liuteronų bažnyčia, Tomo Mano muziejus.

Juodkrantėje: Raganų kalnas, paminklas Liudvikui Rėzai, vėtrungių galerija, pilkųjų garnių ir didžiųjų kormoranų kolonija, Mirusios kopos (Naglių rezervatas).

Klaipėdoje: Klaipėdos pilies muziejus, Jūrų muziejus ir akvariumas, delfinariumas, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, Prano Domšaičio galerija.

Lankomų objektų ir vietovių nuotraukos ir jų aprašai pateikti priede Nr. 1

Naudingos nuorodos

1. Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras "Agila" – www.visitneringa.lt
2. Kuršių nerijos nacionalinis parkas – www.nerija.lt
3. Nidos uostas – Naglių g. 14, Neringa
4. Tomo Mano memorialinis muziejus - www.mann.lt
5. Vėtrungių galerija Juodkrantėje - www.autentic.lt
6. Liudviko Rėzos kultūros centras Juodkrantėje - www.lrezoskc.lt
6. Lietuvos jūrų muziejus ir delfinariumas – www.muziejus.lt
7. Klaipėdos turizmo ir kultūros informacijos centras – www.klaipedainfo.lt

8. Klaipėdos pilies uostas – www.yacht.lt

9. Mažosios Lietuvos istorijos muziejus – www.mlimuziejus.lt

10. Prano Domšaičio galerija - www.muziejai.lt/klaipeda/Klaipėdos_paveikslu_galerija.htm

Kodėl verta keliauti šiuo maršrutu?

Kuršių nerija yra viena iš patraukliausių lankomų vietovių Lietuvoje rekreacijos, turizmo ir kitais pažintiniais tikslais. Kuršių nerija įtraukta į UNESCO gamtos paveldo sąrašą, gamtos ir kultūros vertybės žinomos užsienio šalyse. Turizmo ir poilsio infrastruktūra Nidoje, Juodkrantėje pritaikyta lankytojų aptarnavimui, yra patogios krantinės švartavimuisi, platus apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų pasirinkimas, patrauklus gamtinis ir kultūrinis kraštovaizdis gamtinei, kultūrinei ir pažintinei rekreacijai. Išvystytos turizmo informacijos paslaugos ir infrastruktūra, švarūs paplūdimiai, sudaryti dviračių ir pėsčiųjų takai. Nidos gyvenvietei suteiktas valstybinio kurorto statusas, veikia Kuršių nerijos nacionalinis parkas. Turistai labiausiai lanko Parnidžio kopas, Saulės laikrodį, Mirusias kopas, Tomo Mano muziejų, Vėtrungių muziejų, Raganų kalną. Tarp Nidos ir Juodkrantės vandens turizmo maršrutą galima kombinuoti su dviračių maršrutu. Šiaurinė Kuršių nerijos dalis vadinama Kopgaliu, kuris priklauso Klaipėdos miestui. Kopgalyje veikia Jūrų muziejus ir delfinariumas. Klaipėdoje yra pilies uostas, platus apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų pasirinkimas. Liepos mėnesio pabaigoje ir rugpjūčio mėnesio pradžioje vyksta Jūros ir miesto šventės. Kuršių nerijoje ir Klaipėdoje per metus apsilanko apie 800 000 lankytojų iš kitų Lietuvos regionų ir užsienio šalių.

Paruošė: Socialinės geografijos katedros vedėjas doc. dr. Eduardas Spiriajevas
2014-12-19